

VERNSKOGPLAN FOR OVERHALLA KOMMUNE

Innholdsfortegnelse	Side
1.0 INNLEDNING	2
2.0 VERNSKOG OG VERNSKOGGRENSE	2
2.1 Plassering av vernskoggrense.....	2
2.1.1. Klima.....	3
2.1.2. Jordbunnsforhold.....	3
2.2 Grensebeskrivelse.....	4
2.2.1. Vernskoggrenser i Nordfjellet.....	4
2.2.2. Vernskoggrenser i Spannfjellet.....	4
2.2.3. Vernskoggrenser sør for Namsen.....	4
3.0 VERNSKOGBESTEMMELSER	5
3.1. Meldeplikt.....	5
3.2. Skogbehandling og foryngelse.....	6
3.3. Andre tiltak i forbindelse med skogsdrift.....	6
3.4. Tilskuddsordninger.....	6
3.5. Hensyn til naturmiljø, friluftsliv og kulturminner.....	6
4.0 ANDRE BESTEMMELSER	7
4.1. Forhold til annet planverk.....	7
4.2. Vedtak og ikrafttreden.....	7

Vedlegg 1: Figur med definisjoner av grenser i fjellskog.

Vedlegg 2: Kart M 1 : 50 000 med vernskoggrenser inntegnet.

VERNSKOGPLAN

1.0 INNLEDNING

Den første loven som inneholdt bestemmelser om skogvern var skogvernloven fra 1893. I perioden forut hadde det vært sterk utnytting av skogen med hogst, beite og uttak av andre produkter. Gjenvekst av ny skog hadde det vært tatt lite hensyn til unntatt i spredte tilfelle.

I 1932 kom en ny skogvernlov der det ble innført en nedre grense for arealer opp mot fjellet som fikk betegnelsen vernskog. Skogsdrift og annen virkesutnyttelse på disse arealene ble pålagt restriksjoner med kommunale bestemmelser i henhold til §§ 32 og 33. Samtidig var denne loven en skogproduksjonslov som la sterk vekt på gjenvekst og oppbygging av ny skog. Arbeidet med dette har i stor grad vært innstilt mot de bedre skogsmarker, de svakere boniteter og skogen opp mot fjellet har – i alle fall i Overhalla – inntil nå fått ligge i fred.

Overhalla har ikke etter Lov om skogvern og skogproduksjon av 21. mai 1965 inntegnet vernskoggrense på kart eller merker i terrenget, og heller ikke kommunale bestemmelser for skogbehandling i vernskog.

Vernskogbestemmelsene er hjemlet i Kap. 4, §§ 32 og 33 i Lov om skogbruk og skogvern av 21. mai 1965. § 32 sier at **skog – eller visse arter av skog – skal anses som vernskog når den tjener til vern mot visse naturødeleggelser eller til vern mot annen skog, dyrka jord og bebyggelse, eller når den på grunn av klimaforhold kan ødelegges ved mishandling eller feilaktig hogst.** Samme paragraf gir også regler for saksbehandling ved innføring av vernskoggrense og vernskogbestemmelser.

§33 gir regler for avvirkning, meldeplikt og blinking:

”Når ikke annet er bestemt, skal hogst i vernskog, unntatt hogst til husbehov, på forhånd meldes til skogoppsynet. Det som skal hogges må på forhånd være blinket av skogoppsynet eller av en person som skogoppsynet godkjenner”.

Det er viktig å merke seg at bare de forhold som § 32 angir, kan brukes til å opprette vernskog. Eventuelle andre forhold, for eksempel flerbruk av skogen til andre formål som viltskog, biotopskjøtsel og –fredning eller friluftsliv, kan ikke brukes som begrunnelse. Lovens intensjon er å gi bestemmelser som ivaretar det biologiske produksjonsgrunnlaget for skog.

2.0 VERNSKOG OG VERNSKOGGRENSE

2.1 Plassering av vernskoggrense

Det som er bestemmende for hvor høyt over havet opp mot fjellet og mot hav og sjø skogen kan vokse, er:

1. Klima
2. Jordbunnforhold

2.1.1. Klima.

Gjennomsnittstemperaturen for året i Overhalla ligger på ca. 3,5 grader celsius, tetratermen (middel juni – september) på ca. 11,5 grader. Årsnedbøren er i middel ca. 1200 mm. Brynhild Vorren sier i artikkelen ”Vegetasjon i Overhalla” (Bygdebok for Overhalla, bd. V) at tregrensa i kommunen ligger på ca. 500 m.o.h. og skoggrensa på ca. 400 m.o.h. Det kan være lokale variasjoner avhengig av mikroklima.

2.1.2. Jordbunnsforhold

Jordbunnsforholda på et sted er avhengige av næringsinnholdet i berggrunnen i området og mengden av og næringsinnhold i avsatte lausmasser.

Tidligere fylkesskogmester Per Skarland gir i artikkelen ”Oversikt over berggrunnen i Overhalla” (Bygdebok for Overhalla bd. V) en kortfattet beskrivelse av fjellgrunn og bergarter i kommunen.

Med den som bakgrunn kan kommunen grovinndeles i tre typiske hovedgrupper av berggrunntyper etter næringsinnhold for plantevekst:

Granitt og granittiske gneiser: Reinsjø- og Rognvassfjellet som er en del av Geitfjellmassivet, Grandåsen, Spannfjellet, Storfjellet, Amdalsfjellet. I vest Furrefjellet, Finnfjellet og Bognheia mot Spillum.

Skifer og sedimentære gneiser: Nord for Namsen fra Solum, vest over Veglofjellet og Ekornfjellkjølen og videre til Vemundvik.

Vulkanske og sedimentære bergarter: Et ca. 8-10 km bredt belt sør for Namsen med vestgrense Homstadåsen-Flisinghatten-Solumshatten og østgrense Opdal-Ålvatnet-Øysterhøgden-Nevefjellet-Skardaksla.

Granittbergarter har lite innhold av plantenæringsstoffer, sedimentære gneiser og skifer av glimmertypen og en del kalksilikat gir noe bedre forhold. Bergarter av vulkansk og sedimentær opprinnelse er de beste bergarter i kommunen, særlig der det forekommer islett av kalk.

Mengden av kvartære lausavsetninger over den marine grense er små i Overhalla. Grunnen må delvis komme av formen og utviklinga av isavsmeltinga i siste istid. Isflommen hadde retning fra et tilførselsområde med tjukk is over Fennoskandia vestover til havet. Skapeffekten ble stor med rask fart på isen, og dette sammen med store vannmasser under smeltinga har skylt fjellet nok så effektivt.

Unntaket er områdene med vulkanske og sedimentære bergarter sør for Namsen. De har delvis kommet i le av Geitfjellet og har også en annen strøkretning, foldingene ligger på tvers av isflommen i retning sør-nord. Det kan forklare at Grønnlihaugen i Vesterå 446 m.o.h. er skogkledd helt til topps.

Mye av det tilførte materiale fra østenforliggende strøk er også lite næringsrikt, for eksempel er materiale fra sparagmittforekomstene på svensk side bra representert.

Forholda med svake bergarter, stor bortføring av lausmasser, rikelig nedbør og nærhet til kystklima, gjør at skoggrensa og dermed grensa for produktiv skog blir lågere enn de reine

klimatiske forhold skulle tilsi. Det kan også sies at dårlige jordbunnsforhold forverrer klimapåvirkninga.

2.2 Grensebeskrivelse

Med lokale variasjoner som for en stor del skyldes jordbunnsforhold, ligger vernskoggrensa opp mot fjellet i Overhalla mellom 200 og 350 m.o.h. Grensa er tegnet inn på kart av M 711-serien i målestokk 1:50 000. Når nye driftsplankart utarbeides for de eiendommer som har vernskog opp mot fjellet, skal vernskoggrensa inntegnes på disse.

2.2.1. Vernskoggrenser i Nordfjellet fra kommunegrense Høylandet til kommunegrense Namsos:

I området Grønningen-Elgsjøen går grensa i høgdekoten 200 m.o.h. fra Stor-Jakobhaugen til Glømmenseter, over Nevra mot Elgsjøhaugen og følger samme høyde vest for Elgsjøen til kommunegrense i Svartdalen.

Fra kommunegrense nord for Eidsvatnet går vernskoggrensa etter høydekurve 200 m.o.h. vestover til Akselura vest for Reina der bedre bergarter begynner. Derfra følger den koten for 260 m.o.h. og følger denne til bekk fra Sørskåla-Vannebovatnet der den går ned til 200 m.o.h., videre til bekk øst for Finntjønn ned til tjønna og videre etter Finntjønnbekken ned til 160 m.o.h. og følger denne koten til grensa mot Namsos vest for Heiasetra.

I Banfjellet nord for Eidsvatnet er grensa 200 m.o.h.

2.2.2. Vernskoggrense i Spannfjellet og Sladalsfjellet mot Grong og Høylandet kommune:

Grensa går etter høydekurve 240 m.o.h.

2.2.3. Vernskoggrense mot fjellet sør for Namsen:

Grense Grong kommune ved Konovatnet til grense Steinkjer kommune ved Skardaksla.

Grensa følger koten for 260 m.o.h. fra Konovatnet nord for Middagsfjellet, øst og sør for Tømmersjøen, Valskråseter, Flydalspiken, Brokvassklumpen, vest for Reinsjøfjell og Rognvassfjell til Litlåa sør for Rognvatnet. Der går den opp til kurven for 300 m.o.h. og følger denne til grense mot Steinkjer ved Stutjønnhaugen.

Skogområdene ved Bangsjøene i Overhalla ligger over vernskoggrensa.

Grense Grandåsen, Merratjønnfjellet og Heglemsfjellet.

Vernskoggrensa i Grandåsen, Merratjønnfjellet og Heglemsfjellet er 200 m.o.h.

Grense vulkansk-sedimentærområdet.

I følgende områder ligger vernskoggrensa på høydekurve 300 m.o.h.:

Langvassåsen/Storengåsen, Lille Flisinghatten, Flatrunden, Pikrunden, Høgloftet, Neverfjell, Sandtjønnhaugen, Grønnlihaugen/Brennvinshaugen.

Grense fra kommunegrense med Namsos i Finnfjellet til grense med Namsos i Strandfjellet.

I kommunegrense med Namsos sør for Merkesaksla ligger vernskoggrensa på kote 240 m.o.h. og følger denne til liten bekk sørøst for aksla der den går opp til kote 300 m.o.h.. Den følger denne koten til nord-øst for Finnhaugen der den går ned til Lille Flisingen.

Fra Lille Flisingen går vernskoggrensa i nord-øst etter elva ned til høydekurve 200 m.o.h. mot Finnkjerringa og følger denne over Ådalen og Tømmerdalen til Stordalen. Derfra og grense mot Namsos i Strandfjellet nord for Strandfjellet.

Skoggrense i Bangdalsområdet.

I Kringelvassåsen i Landegod er skoggrensa 300 m.o.h.. Ved bekken sør for samme ås går grensa ned til 200 m.o.h. og følger denne høgda til grense mot Namsos sør for Kringelvatnet.

I øst og sør av Bongåsen er skoggrensa 300 m.o.h.. Ved liten bekk ca. 400 m vest for Selbekken sør for Bongheia går grensa ned til koten for 200 m.o.h. og følger denne vestover til grense mot Namsos.

Vernskoggrense i den del av Overhalla som ligger sør for Bogna, er 200 m.o.h.

3.0 VERNSKOGBESTEMMELSER

For forvaltning og bruk av det arealet som faller innenfor (ovenfor) vernskoggrensene, gjelder spesielle bestemmelser som grupperes etter bestemmelsens art:

- Meldeplikt
- Skogbehandling og foryngelse
- Tilskuddsordninger
- Andre tiltak i forbindelse med skogsdrift
- Spesielle hensyn til naturmiljø, friluftsliv og kulturminner.

Definisjon av de forskjellige grensene i skog opp mot fjellet som angir områder der det kreves forskjellig aktsomhet, går fram av vedlegg 1. I bestemmelsene henvises det til disse definisjonene.

3.1. Meldeplikt.

Meldeplikten for avvirkning og andre tiltak skal ivareta kontrollfunksjonen med at alle inngrep i vernskogen skjer etter bestemmelsene.

All planlagt avvirkning i vernskogen, unntatt ved til husbehov, skal meldes skogoppsynet før inngrepet skjer. Frist for melding etter meldepliktsbestemmelsene er 4 uker.

Mottagelse og behandling av meldeplikt legges til skogbrukssjefen i kommunen.

3.2. Skogbehandling og foryngelse.

Ved skogsdrift og annen virksomhet ovenfor vernskoggrensen opp mot fjellet gjelder følgende regler:

1. I skog og trevegetasjon ovenfor ”Økonomisk kartverks skoggrense” skal all trevegetasjon være urørt. Dersom virkesuttak skal foregå i områder som avgrenses av ”Grense for produktiv skog” og ”Økonomisk kartverks skoggrense”, må dette foregå som hogst av spredte enkelttrær der foryngelse er sikret eller at det i barskog finnes utviklingsdyktige erstatningstrær. Før det foretas hogst i skog ovenfor vernskoggrensen, må det – ut fra lokale klima- og skogforhold – vurderes hvordan ny skog skal etableres. Hogsten må tilpasses den valgte foryngelsesmetode.
2. All hogst i fjellskog skal utføres på en slik måte at det bevares preg av skog over tid. I spesielt klimautsatte områder skal hogsten foregå som en kombinasjon av småflatehogst og gjennomhogging med eventuell suppleringsplanting. (Fjellskoghogst) Når klima- og jordbunnsforhold lokalt gir gode vekst- og foryngelsesforhold, kan det hogges små hogstflater med uregelmessige kanter med påfølgende planting.
3. Karakteristiske trær – kraggfuru, vridde trær, tørre trær av gran og furu, - skal spares.
4. Det skal ikke foretas inngrep i fjellskogen som drastisk forverrer skogens varmeklima ved økt vindhastighet, kaldluftstrømmer og kaldluftlommer.

3.3. Andre tiltak i forbindelse med skogsdrift.

1. Før bygging av veger som ansees nødvendige kan påbegynnes, skal det foreligge en samlet plan.
2. Bygging av permanente skogsveger skal begrenses på vernskogarealet. Plan for skogbehandling og drift innen vegens dekningsområde. Planen skal om nødvendig endres etter pålegg fra skogoppsynet.
3. Grøfting ut over nødvendig vedlikehold av eksisterende bekker kan ikke foretas i vernskogen.

3.4. Tilskuddsordninger.

Dersom tiltak i fjellskogen ikke er i strid med vernskogbestemmelsene kapittel 3.2., 3.3., 3.4. eller 3.5. kan tilskudd innvilges for tiltak som inngår i tilskuddsordningene.

3.5. Hensyn til naturmiljø, friluftsliv og kulturminner.

1. Setervoller og andre naturenger beliggende i vernskog skal ikke tilplantes. Skogbehandling og andre inngrep skal utføres slik at det opprinnelige miljø opprettholdes.
2. Langs kjente viltstier og vilttrekk skal det ikke foretas inngrep som forringer den naturlige tilstanden for ferdsel og skjul for vilt under ferdsel og trekk. På områder for beite og nødvendig skjul skal vilthensyn prioriteres. Beitefurer for storfugl spares.
3. Langs vatn og tjøenner skal det ikke foretas inngrep i en sone langs vatnet på minst 5 m eller det som er naturlig for å beholde vasskantvegetasjonen.

4. På og rundt myrer og våtmarkområder skal inngrepene være svake eller ingen. Transport over myr og bæresvak mark med skogsmaskiner skal unngås på tien mark. Dersom det oppstår skader på jordbunn ved drift, skal skaden utbedres slik at naturtilstanden opprettholdes.
5. Ved etablert fritidsbebyggelse i fjellskogen skal denne prioriteres ved tiltak i forbindelse med skogsdrift. Der det finner merka turløyper eller mye brukt turterreng og etter sedvane brukte rasteplasser, skal den opprinnelige vegetasjon søkes opprettholdt med mindre krav til ny foryngelse.

4.0 ANDRE BESTEMMELSER

4.1 Forhold til annet planverk

Vernskogplan for Overhalla er en sjølstendig plan med hjemmel i skoglovens §§32 og 33, men skal innpasses i kommunens øvrige planverk for arealforvaltning.

Endringer i planen behandles etter kommunal saksbehandling for plansaker.

4.2. Ikrafttreden.

Vernskogplanen for Overhalla med vernskoggrenser og bestemmelser er vedtatt og gjort gjeldende fra 1.oktober 1994 i Nord-Trøndelag Fylkeslandbruksstyre´s møte den 5.juli 1994.

